

**INATSIARTUT
OMBUDSMANDIATA
UKIUMOORTUMIK
NALUNAARUTAA
2014**

Nammineerluni misissuiffiginninnermik suliniut – Naalakkersuisut

5.6 Nammineerluni misissuiffiginninnermik suliniut. Naalakkersuisut Siulittaasuata Naalakkersuisoqarfiani sulianik suliani allagaatinik paasitinneqarumanermut tunngasunik suliarinninnermik misissuineq

Naalakkersuisut Siulittaasuata Naalakkersuisoqarfiani sulianik suliani allagaatinik paasitinneqarumanermut tunngasunik nammineerluni misissuiffiginninnermik Ombudsmandip 2013-imi septemberimi aallartippaa. Misissuineq taanna sulianik pineqartunik 18-inik Naalakkersuisut Siulittaasuata Naalakkersuisoqarfiata piffissami 1. januar 2012-imit 21. oktober 2013 ilanngullugu allagaatinik paasitinneqarumalluni qinnutigisanik aalajangiivigisimasaanik aallaaveqarluni ingerlanneqarpoq.

Ombudsmandi misissuinini tunngavigalugu isumaqarpoq Naalakkersuisoqarfiup nalunaarsuinnermik ilusilersorluagaasumik peqannginnera suliani allagaatinik paasitinneqarumalluni qinnuteqaatit suliarineqarnerat ilaatigut eqqarsaatigalugu ajornartorsiutaasoq.

Ombudsmandi tamatuma saniatigut isumaqarpoq Naalakkersuisoqarfiup nalunaarsuinnermi allattuiffii paasissutissat sorliit suliani ataasiakkaaniinneranik naammattumik takussutissiisuunngitsut. Ombudsmandi tamatumunnga atatillugu isumaqarpoq Naalakkersuisut Siulittaasuata Naalakkersuisoqarfia pisuni arlalinni allagaatinik/lupernarsaatinik nalunaarsuisarsimanngitsoq, matumani suliani allagaatinik paasitinneqarumalluni qinnuteqaatit tigunegartut ilanngullugit eqqarsaatigalugit.

Ombudsmandi tamatuma saniatigut isumaqarpoq Naalakkersuisoqarfiup allagaatit/lupernarsaatit suliallu pisuni arlalinni pisariaqarneratut pilertortigisumik nalunaarsortarsimanngikkai, sulianik ingerlatsinnermi ileqqorissaarneq tunngavigalugu atuuttutut isigisariaqartoq eqqarsaatigalugu inaarsaalluni suliarinnittarneq ilanngullugu eqqarsaatigalugu.

Ombudsmandi tamatuma saniatigut isumaqarpoq Naalakkersuisoqarfik pisuni arlalinni suliani allagaatinik paasissutissiisoqarnissaa eqqarsaatigalugu ullunik qulinik piffissaliussap iluani aalajangiisarsimasoq. Ombudsmandili isumaqarpoq Naalakkersuisoqarfik pisumi ataatsimi ullunik qulinik piffissaliussap malinneqarsinnaannginneranik suliami allagaatinik paasitinneqaru-

malluni qinnuteqartumut nalunaaruteqarfigisimasamini tamatumunnga suliamut tunngassuteqartumik tunngavilersuisimanngitsoq.

Aammattaaq atorfeqartitaasoq ataaseq suliami imminut tunngasumi allagaatinik paasitinneqarumalluni qinnuteqartoqarsimaneramik nalunaarfigineqarsimanngilaq, matumani aalajangiineq pillugu nalunaaruteqarsimannginneq ilanngullugu eqqarsaatigalugu.

Ombudsmandi isumaqarpoq Naalakkersuisut Siulittaasuata Naalakkersuisoqarfia pisut amerlanersaanni suliani allagaatinik paasissutissiisoqarnissaa eqqarsaatigalugu aalajangiinissaminut pisinnaatitaasimasoq.

Naalakkersuisoqarfiup Ombudsmandi kingusinnerusukkut nalunaarfigaa sulianik suliani allagaatinik paasitinneqarumanermut tunngasunik suliarinninnerup arlalitsigut pitsaanerulersinneqarnissaa Naalakkersuisoqarfiup suliniutigisimagaa. Naalakkersuisoqarfiup tamatuma saniatigut nalunaarutigaa nalunaarsuineramik nalinginnaasumik, pingaartumillu sulianik suliani allagaatinik paasitinneqarumanermut tunngasunik, suliarinninneq Naalakkersuisoqarfiup misissorniaraa nukittorsarniaraalu.

Naalakkersuisoqarfiup oqaatigaa sulianik suliarinneriaaseq nalunaarsueriaaserlu nutaat qitiusumik allaffeqarfissuarmi tamarmi 2015-imi atorneqaler niartut, tamatumunngalu atatillugu nalunaarsuinermi pilersaarut nutaaq kiisalu nalunaarsuinermi ataatsimut ingerlatseriaaseq pitsaasoq suliarineqarniartut. Ingerlatseriaaseq nutaaq taanna ujarlernissamut periarfissanik pitsaanerusunik aammattaaq imaqassaaq (oqaaseqaat 4. december 2014-imeersoq 2013-902-0002-mik j.normoqarpoq).

Suliamik matuminnga aallartitsiniarlunga aalajangerpunga, tassami ilaatigut eqqartuussissuserisup qulaajaanera tusagassiuutinut tunngasunik ataqatigiissarisartoq aamma inatsisilerinermi pisortaq pillugu sulianik taaneqartunut tunngasoq atuarlugu malugigakku suliani allagaatinik paasitinneqarumalluni qinnuteqaatini pineqartuni suliarinninnerni arlalitsigut kukkussuteqartoqartarsimasoq. Tak. ukiu-moortumik nalunaarut 2013, immik. 5.7.

Naalakkersuisut Siulittaasuata Naalakkersuisoqarfia tamanna tunngavigalugu qinuigaara suliani allagaatinik paasitinneqarumalluni qinnuteqarfigineqarsimasuni

piffissami 1. januar 2012-imit 21. oktober 2013 ilanngullugu pilersinneqarsimasuni allagaatit tamaasa uannut nassuteqqullugit, matumani suliani ataasiakkaani nalunaarsuiffiit ilanngullugit eqqarsaatigalugit. Tamatumunnga atatillugu oqaatigaara suliani allagaatinik paasitinneqarumalluni qinnuteqaateqarfiusuni allagaatit tamakkerlugit tigusimanerikka qularnartutut isigigiga, tak. tulliuuttuni immikkoortoq 1.6. Aamma oqaatigaara suliaq ingerlatsinermi oqartussaasumit Naalakkersuisut Siulittaasuata Naalakkersuisoqarfianit allaasumit pilersinneqarsimasoq tigusimagiga.

Taamaalillunga suliani allagaatinik paasitinneqarumalluni qinnuteqaateqarfigineqarsimasut Naalakkersuisut Siulittaasuata Naalakkersuisoqarfianit tigusanni suliat 18-it immikkoortillugit toqqarpakka. Suliat taakku tulliuuttuni sulianik toqqakkanik taasassavakka. Taamaalilluni suliامي matumani misissuina suliat toqqakkat taakku tunngavigalugit ingerlanneqarpoq.

Misissuina manna Naalakkersuisut Siulittaasuata Naalakkersuisoqarfiata suliani allagaatinik paasitinneqarumalluni qinnuteqaatinik ataatsimut suliarinnittarneranut tunngasuvoq. Ataatsimut suliarinnineq sammivara, taamaattumillu sulianik ataasiakkaanik sukumiinerusumik immikkut misissugassanik toqqaananga.

Namminersorlutik Oqartussat allagaatinik takunnissinnaatitaaneq [paasitinneqarsinnaatitaaneq] pillugu qinnuteqaatinik suliarinnittarneq aalajangiiviginnittarnerlu pillugit nalunaarutaat nr. 15, 1. oktober 2012-imeersoq sukumiinerusumik iserfiginiarnagu aalajangerpunga. Nalunaarutip taassuma Naalakkersuisut Siulittaasuata Naalakkersuisoqarfiata allagaatinik paasitinneqarumalluni qinnuteqaatip Naalakkersuisunut saqqummiunneqartup suliarineqarnera aalajangiivigineqarneralu Naalakkersuisut Siulittaasuata Naalakkersuisoqarfiani pissasoq pisuni immikkut ittuni aalajangiinissaanut periarfissaqalersippaa. Naalakkersuisut Siulittaasuata Naalakkersuisoqarfiata nalunaarummik taassuminnga suliامي toqqakkanni ataasiinnarmi atuisimanagera pissutigalugu nalunaarut taanna tulliuuttuni sukumiinerusumik iserfiginngilara.

Suliat toqqakkat misissoreerlugit Naalakkersuisut Siulittaasuata Naalakkersuisoqarfiata nalunaarsueriaasia immikkoortumi 1-imi aallunniarlugu aalajangerpunga. Naalakkersuisoqarfiup allagaatinik paasitinneqarumalluni qinnuteqaatinik suliarinninnerup ingerlanera pillugu malittarisassanik atuinera immikkoortumi 2-mi allaasara, matumani paasitinneqarsinnaatitaaneq pillugu inatsimmi § 16, imm.

2-mi aalajangersakkap sunniutaa ilanngullugu eqqarsaatigalugu, tassuunami aalajangersarneqarmat oqartussaasup allagaatinik paasitinneqarumalluni qinnuteqaat ullut qulit ingerlaneranni akuersaarsinnaanngikkuniuk itigartissinnaanngikkuniulluunniit suliami allagaatinik paasitinneqarumalluni qinnuteqartoq tamatuminnga nalunaarfigissagaa. Oqartussaasoq sorleq suliami allagaatinik paasitinneqarumalluni qinnuteqaatinik suliarinninnissamut pisinnaatitaanersoq immikkoortumi 3-mi sukumiinerusumik sammivara.

Oqaatigaara Naalakkersuisut Siulittaasuata Naalakkersuisoqarfiata suliani allagaatinik paasitinneqarumalluni qinnuteqaatinik suliarinninnerani tigussaasut pillugit malittarisassanik atuinera, matumani aalajangiinerit eqqortuunersut ilanngullugu eqqarsaatigalugu, sammineruniarnagu aalajangertunga. Allagaatinik paasitinneqarumalluni qinnuteqaatit amerlanersaasa akuersaarneqarsimanerat tamatumunnga pissutaavoq.

Oqaaseqaammut missingiut Naalakkersuisut Siulittaasuata Naalakkersuisoqarfiatut tusarniaatigalugu allakkatigut 7. oktober 2014-imeersutigut nassiuppara.

Naalakkersuisoqarfik allakkatigut 27. november 2014-imeersutigut akissuteqarpoq. Akissummit tassannga makku ilaatigut erserput:

“(…)

Naalakkersuisut Siulittaasuata Naalakkersuisoqarfiata oqaaseqaatissatut missingiut missoreerpaa, taamatuttaarlu immikkut Ombudsmandip allagaateqarfimmut pilersaartinut allakkanillu toqqorterisarnermut tunngatillugu pissutsinik uparuaasimanagera maluginiarsimallugu.

Naalakkersuisut Siulittaasuata Naalakkersuisoqarfiata 2013-imi ukiakkuuliinnartoq sulianik takunnissinnaatitaanermut Naalakkersuisoqarfiup suliarinnittarneranik pitsanngoriaatissat sulissutigilerpai. Naalakkersuisoqarfiup Ombudsmandip nammineeerluni missuinerminik naammassinninnera Naalakkersuisoqarfiup allagaatinik suliaqartarnerata immikkullu sulianik takunnissinnaatitaanermik sulianik suliaqartarnerata misissoqqinnissaannut nukittorsarnissaannullu periarfissatsialattut isigaa. Naalakkersuisoqarfiup 2015-ip aallartinnerani qitiusumik allaffeqarfimmi suliat suliarineqartarneranni allagaateqarfimmullu toqqorterineqartarneranni periaasissap nutaap atorneqalerneranut atatilugu tamakku ilanngullugit eqqarsaatiginiarpai.

Tassami 2015-imi upernaap ingerlanerani Qitiusumik Allaffeqarfimmi tamarmi allagaatit toqqorterneqartarnerat pillugu pitsannngorsaatissanik pingasunik suliaqartoqarniarpoq:

- Allagaateqarfimmut pilersaarut nutaaq 2008-meersoq aallaavigalugu suliarineqassaaq, maannakkut qanoq issusissaanut pilersaarummut taartaasussaq.
- Nalunaarsuisarnermut allakkanillu toqqorterisarnermut ataatsimut pitsaasumik periaasissat suliarineqassapput.
- ESDH-mik periaaseq nutaaq atorneqalissaaq ujarlernissamut sulianillu takunnissinnaatitaanermut sulianik suliaqartarnermut malunnaatilimmik pitsaanagerusumik periarfissalik allagaatinillu toqqorterneqarsimasunik tamanik taamaallaat imaqqanngitsoq kisiannili aammattaaq suliata allasimaffiinik qarasaasiakkullu allakkanik aammattaaq tamanik, taamaalilluni suliata nassaariumarnerulissallutik.”

Tamatuma kingornatigut imaattunik oqaaseqaateqarpunga:

“1. Nalunaarsuisarneq

1.1. Aallaqqaasiut

Ingerlatsinermi oqartussaasup nalunaarsuisarnerani tunngavii tulliuttuni allaaseraakka. Nalunaarsuisarneq pillugu inatsiseqartitsinermi malittarisassat siunertallu tunngaviat immikkoortumi 1.2.-mi aallaqqaasiutitut allaaseraara. Nalunaarsueriaatsip pitsaaqutitut ilai ataasiakkaat sulianik toqqakkanik misissuininni paasisannut ataneqartillugit paasisakka immikkoortuni tulliuttuni allaaseraakka. Taamaalillunga allagaatit suut nalunaarsuisussaataitanermi pineqartunut ilaatinneqarnersut immikkoortumi 1.3-mi allaaseraara. Allagaammik nalunaarsorneqartussaataitaasumik tigusaqarnerup nassiusaqarnerulluunniit kingorna nalunaarsuinerup qaqugukkut pisariaqarnera kiisalu suliamik nutaamik qaqugukkut pilersitsoqartariaqarnera immikkoortumi 1.4-mi allaaseraakka. Suliata inaarlugit suliarineqartarnerannik apeqqut immikkoortumi 1.5-imi naatsumik allaaseraara. Oqartussaasup nalunaarsueriaasiata imminni qanoq ilusilersorneqarnissaanik ingerlatsineq pillugu inatsiseqartitsinermi piumasagaatit immikkoortumi 1.6-imi al-

laaseraakka. Oqartussaasup suliaataasa qanoq agguataarneqarnissaat/immikkoortiterneqarnissaat immikkoortumi 1.7-imi allaaseraara kiisalu allagaatit normuinik allagaatillu/uppernarsaatillu qulequtaannik atuineq eqqarsaatigalugu ajornartorsiutit aalajangersimasut immikkoortumi 1.8-mi allaaseralugit.

Nalunaarsuisarnermi tunngaviit tulliuttuni allaaserineqarneranni paasitinneqarsinnaatitaaneq pillugu inatsit pillugu isumaliutissiissut nr. 1510/2009, Danmarkimi paasitinneqarsinnaatitaaneq pillugu inatsimmut nutaamut (ingerlatsivimmi paasitinneqarsinnaatitaaneq pillugu inatsimmut nr. 606-imut, 12. juni 2013-imeersumut) tunngaviusoq, ilaatigut innersuussutigaaara. Danmarkimi paasitinneqarsinnaatitaaneq pillugu inatsit Kalaallit Nunaannut atuutینگikkaluartoq inatsisip oqaasertai inatsillu pillugu isumaliutissiissut Kalaallit Nunaanni ingerlatsineri ileqqorissaarnerup inatsiseqartitsinerullu atuuttup imarisaanik aalajangersaanermut atatillugu pingaaruteqarput.

Kalaallit Nunaanni paasitinneqarsinnaatitaaneq pillugu inatsimmi massakkut atuuttumi immikkoortut pingaarnerit oqaasertaasa Danmarkimi paasitinneqarsinnaatitaaneq pillugu siusinnerusukkut inatsisip (ingerlatsineri paasitinneqarsinnaatitaaneq pillugu inatsisip nr. 572-ip, 19. december 1985-imeersup kingusinnerusukkut allannguuteqartinneqartarsimasup) immikkoortuini pingaarni oqaasertai assigai. Danmarkimi paasitinneqarsinnaatitaaneq pillugu inatsimmi nutaami nalunaarsuisarneq pillugu aalajangersakkat tunngavinnik siusinnerusukkut ingerlatsineri ileqqorissaarnerup ilagisaasa inatsisikkut aalajangersarnerarnerannut takussutissaapput. Tunngaviit taakku Kalaallit Nunaanni inatsiseqartitsineri ingerlatsineri ileqqorissaarneri atuuttuusutut naatsorsuutigisariaqarput.

Folketingip Ombudsmandiata ingerlatsineri ileqqorissaarneq Kalaallit Nunaanni inatsiseqartitsinerimut taamatuttaaq attuumassuteqartut imarisaat pillugit oqaaseqaatai tulliuttuni taamatuttaaq arlaleriarlunga innersuussutigisarpakka.

1.2. Oqartussaasup nalunaarsuisarneranut piumasaqaatinut tunngaviusoq

Ingerlatsineri oqartussaasup allagaatinik/uppernarsaatinik nalunaarsuisussaati-taanera pillugu ataatsimut inatsisikkut aalajangersaasoqarsimangilaq, ingerlatsineri ileqqorissaarnerup piumasaqaatit aalajangersimasut nassatarai.

Nalunaarsuisarnermik apeqqut ingerlatsineq pillugu inatsiseqartitsinermit allagaatinik paasitinneqarsinnaatitaaneq pillugu malittarisassanut qanimut attuumassuteqarpoq. Taamaalillutik nalunaarsueriaaseq sunniuteqarluartoq nalunaarsueriaaserlu pitsaasoq paasitinneqarsinnaatitaaneq pillugu inatsimmi (pisortat ingerlatsinerat pillugu paasitinneqarsinnaatitaaneq pillugu Inatsisartut inatsisaanni nr. 9-mi, 13. juni 1994-imeersumi kingusinnerusukkut allannguuteqartinneqartarsimasumi) paasitinneqarsinnaatitaaneq pillugu aalajangersakkat aamma suliassat suliarineqartarnerat pillugu inatsimmi (pisortani suliassat suliarineqartarnerat pillugu Inatsisartut inatsisaanni nr. 8-mi, 13. juni 1994-imeersumi kingusinnerusukkut allannguuteqartinneqartarsimasumi) kapitali 4-p atorneqarsinnaanerannut tunngaviupput, matumani aamma tak. paasitinneqarsinnaatitaaneq pillugu inatsimmi § 5, imm. 1, nr. 2-mi kiisalu suliassat suliarineqartarnerat pillugu inatsimmi § 10, imm. 1, nr. 2-mi ”allakkat sulianut tunngasut journalinut, nalunaarsuiffinnut allattuiffinnullu allanut allatorneqarsimasut”.

Oqartussaasoq suliat allagaatillu/uppernarsaatillu ataasiakkaat pillugit naammattunik takussutissiaateqanngippat tamanna oqartussaasup suliani allagaatinik paasitinneqarumalluni qinnuteqaatinik pineqartunik suliarinninneranut kinguarsaataasinnaavoq, imaluunniit allagaatinik paasitinneqarumalluni qinnuteqaatip tamakkiisumik akuersaarneqannginneranik nassataqariaannaalluni, allagaatit / uppernarsaatit toqqorneqarsimannginnerat allagaatilluunniit / uppernarsaatilluunniit sumiinnerannut sukumiisumik takussutissaqannginneq pissutigalugu. Oqartussaasup suliaatini naammattumik nalunaarsuisannginneq pissutigalugu tamakkiisumik takussutissaqartinngippagit tamatuma innuttaasoq suliami allagaatinik paasitinneqarumalluni qinnuteqartoq suliamik allagaatinilluunniit paasiumaneqartunik paasitinneqarsinnaatitaaneq pillugu inatsimmi § 4, imm. 3-mi tunngavigineqartumit sukumiinerujussuarmik allaaserinnittariaqalersissinnaavaa, tassuunani aalajangersarneqarmat paasitinneqarumalluni qinnuteqartup allagaatit/uppernarsaatit suliarluunniit paasisaqarfigerusutani oqaatigiinnassagai.

Oqartussaasup allagaataanik/uppernarsaataataanik nalunaarsuineq suliami il-lua'tungiusup innuttaasulluunniit allat ingerlatsivimmi sulianik paasitinneqarsinnaatitaanerannik qulakkeerisuunermi saniatigut tamatumunnga peqatigitillugu allanik arlalinnik siunertaqarpoq.

Ingerlatsinermi oqartussaasup allagaataanik/uppernarsaataataanik (pappialanngorlugit qarasaasiakkulluunniit) nalunaarsueriaatsimi sukumiisumik ingerlaavartumillu nalunaarsuinerup sulianik sunniuteqarluartumik suliarinninneq ataatsimut qulakkeerpa, tassami allagaatit/uppernarsaatit pineqartumut attuumassuteqartut nalunaarsueriaatsimi oqartussaasup sulianik suliarinnittarneranut ilaasut pilertortumik pisariitsumillu suussusersineqarsinnaallutillu nanineqarsinnaasusaammata. Nalunaarsuineq oqartussaasup ingerlatsineq pillugu inatsiseqartitsinermi naligiimmik pinnittarnermik tunngaveqarnermik malinninneranik aamma ikorfartueqataavoq, tassami ilusilersorluagaasumik nalunaarsuinerup oqartussaasup siusinnerusukkut suliaasimasunik assersuutigalugu malittarisassanut taakkuusunut ajornartorsiummulluunniit taannaasumut tunngasunik takussutissaqartilertarmagu, taakkulu kingusinnerusukkut suussusersiniarneqarnerat naneqqinneqarsinnaanerallu pisariillisartarmagu.

Nalunaarsuisarneq uppernarsaasersuinertut aamma takussutissartalersuinertut aammattaaq atuuppoq, tassami ingerlatsinermi oqartussaasup assersuutigalugu allakkat isertut tiguineqarsimnersut allakkallu allanukartut nassiunneqarsimnersut nalunaarsuinermigut uppernarsarsinnaasussaammagu. Taamaalilluni nalunaarsuinerup sunniuteqarluartup suliani ataasiakkaani suliat oqartussaasumi sulisut akornanni ingerlanerat pillugu ilisimatitseqatigiinnermik takussutissaqartitsinermillu aammattaaq qulakkeerisuvoq, taamaalilluni sulianik suliarinnittut eqqaamannissinnaanerannik pinngitsuuisinnaasoqalersillugu.

Nalunaarsuineq nakkutilliinermi isiginiagassanik aalajangersimasunik isumaginninnermik tamatuma pissuseqataanik atuutsitseqataavoq. Taamaalilluni suliat ataasiakkaat oqartussaasup pilertortumik sukumiisumillu atorneqarsinnaasumik takussutissaqalersissinnaallugit, assersuutigalugulu suliamik suliarinninnerup piffissaliussanik (suliffeqarfimmut avataaniittunulluunniit atuuttunik) aalajangersaasoqarsimappat piffissaliussatut aalajangersagaasup iluaniinneranik nakkutilliinermi atorneqarsinnaalluni.

Kiisalu nalunaarsuineq allagaatinik toqqorterinermi isiginiagassanik isumaginninnermi aamma atuuppoq. Taamaalillutik oqartussaasup nalunaarsuisarnera pillugu piunasaqaatit toqqorterisarneq pillugu inatsimmi (allagaateqarfeqarneq pillugu Inatsisartut inatsisaanni nr. 22-mi, 30. oktober 1998-imeersumi) ilaatigut aalajangersarneqarsimappat, taamaalilluni pitsaasumik sukumiisumillu nalu-

naarsueriaaseqarnikkut oqartussaasup suliaataasa tammarsinnaanerit annikillisinneqarsinnaalluni – aamma pingaartumik suliani ataasiakkaani suliarinninneq inaarsarneqarsimagaangat.

Sulianik Naalakkersuisut Siulittaasuata Naalakkersuisoqarfianit tigusannik missuininni Naalakkersuisoqarfiup nalunaarsueriaasia Naalakkersuisoqarfiullu nalunaarsuinermit ileqqi eqqarsaatigalugit ajornartorsiutit aalajangersimasut tulittuni allaaserisakka maluginiarpakka.

1.3. Allagaatinik/uppernarsaatinik nalunaarsuisarneq

1.3.1. Malittarisassat

Allagaatit/uppernarsaatit oqartussaasup sulineranut atatillugu sulianik ingerlatsinermi oqartussaasumit allaffissornikkut suliarinninnermut ilaatillugu tigupeqartut pilersinneqartulluunniit tamarmik aallaavittut nalunaarsorneqartussaapput. Tamanna paasitinneqarsinnaatitaaneq pillugu inatsimmi § 4, imm. 1-ikkut aalajangersarneqarpoq, tassanimi aalajangersarneqarmat kialuunniit allagaatinik taamaattunik paasitinneqarnissani piumasaaqatigisinnaagaa, allagaatit pineqartut inatsimmi ilaatitsinnginnissamik §§-ini 2-mi aamma 7-imit 14-imut aalajangersakkat tunngavigalugit ilaatinneqanngitsoorsinnaassanngippata. Innuttaasut allagaatinik paasitinneqarnissaannut periarfissaq atorpeqarnermini isumaqassappat ingerlatsiviup allagaatinik/uppernarsaatinik aalajangersimasunik annertussusilimmik nalunaarsuisussaataitanera toqqortarinnittussaataitaneralu atuuttariaqarpoq, taamaalillutik allagaatit/uppernarsaatit taakku suliami allagaatinik paasitineqarumalluni qinnuteqaammut atatillugu kingusinnerusukkut nassaarineqartarsinnaaqqullugit.

Nalunaarsuisussaataitaaneq allagaatinut/uppernarsaatinut suliamut sulialluunniit suliarineqarneranut allatigut pingaaruteqartunut taamaallaat tunngasuusoq isumaliutissiisummi taaneqartumi erseqqissarneqarpoq, tak. quppernerit 871 tuliliilu Danmarkimilu paasitinneqarsinnaatitaaneq pillugu inatsimmi nutaami masakkut § 15, imm. 1-iusoq. Isumaliutissiisummi oqaatigineqarpoq tamanna suliat aalajangiiffigisassat eqqarsaatigalugit isumaqartoq allagaatit/uppernarsaatit suliap aalajangiivigineqarneranut toqqaannartumik toqqaannanngikkaluamilluunniit pingaaruteqartut kisimik nalunaarsuisussaataitanermi pineqartunut ilaatinneqartut. Tassani aamma ilaapput allagaatit/uppernarsaatit suliamik suliarinninnermut pingaaruteqartut, soorlu suliap ingerlanera pillugu allagaa-

tit/uppernarsaatit, isumaliutissiisummi oqaatigineqartutut nalunaarsuisussaati-taanermi pineqartunut aamma ilaatinneqartut.

Allagaatit/uppernarsaatit oqartussaasup nassiussimasai tigusimasaaluunniit nalunaarsuisussaati-taanermi pingaartumik ilaatinneqarput, matumani soorlu allagaatinik paasitinneqarumalluni qinnuteqaat immiini aamma oqartussaasup taanna tunngavigalugu aalajangiinera. Qinnuteqartup qinnuteqaat pineqartoq pillugu oqartussaasumut kingusinnerusukkut saaffiginnissutai oqartussaasoq akissuteqar-simappat oqartussaasup akissutaanik ilaqartillugit suliami nalunaarsorneqarajut-tartussaapput. Taakkua saniatigut allagaatit/uppernarsaatit allat suliap aalajangi-i-gineqarneranut pingaaruteqartutut isigineqartut nalunaarsorneqartussaapput. Taakku tassaasinnaapput allagaatit/uppernarsaatit avataaneersut allagaatinik paa-sitinneqarumalluni qinnuteqaatip pineqartup aalajangiiffigineqarnera suliarine-qarneraluunniit pillugu suliatigut naliliineri isumaalluunniit.

Allagaatip/uppernarsaatip ilusia suussusialuunniit aalajangiisuunngilaq. Taamaa-lilluni nalunaarsuisussaati-taanerq allagaatinut/uppernarsaatinut qarasaasiamiittu-nut pappiaranngortitanullu, avataaneersunut namminerisamillu pigisanut a-tuuppoq, allagaatit/uppernarsaatit pineqartut suliamik suliarinninnermut pi-ngaaruteqartuarallartillugit. Tassa imaappoq soorlu sms-ikkut nalunaarutit nalu-naarsuisussaati-taanermi pineqartunut aamma ilaatinneqartut, taakkua imarisaat suliamut pineqartumut imarisaanulluunniit pingaaruteqar-pata. Tamanna ilaati-gut isumaliutissiisummi taaneqartumi quppernerni 873-imi tullii-nilu Folketi-ngillu Ombudsmandiata 2001-imi ukiumoortumik nalunaarutaani quppernermi 290-imi ilaatigut oqaatigineqarpoq.

Allagaat/uppernarsaatit nalunaarsorneqassappat nalunaarsuineq allagaatip/uppernarsaatip tiguneqarnerani tiguneqarnerataluunniit kingornatigut sapinngisamik pilertornerpaamik pisariaqarpoq, immikkoortumi 1.4-mi allaaserineqartutut.

1.3.2. Suliani toqqakkani allagaatinik/uppernarsaatinik nalunaarsuineq

Sulianik tiguneqartunik misissuininni malugaara Naalakkersuisut Siulittaasuata Naalakkersuisoqarfiata allagaatinik paasitinneqarumalluni qinnuteqaat immiini suliamut attuumaasuteqarfisinaanut pisuni arlalinni nalunaarsortarsimannngikkaa. Tamanna sulianut nr. 2-mut 6-imullu atuuppoq. Tamatuma pissuseqataa sulia-

mut nr. 4-mut aamma 5-imut atuuppoq, tassami taakkua allagaatinik paasitinneqarumalluni qinnuteqaatitarpiaat qinnuteqaatit Naalakkersuisut Siulittaasuaata Naalakkersuisoqarfianit tiguneqarnerannut atatillugu nalunaarsorneqarsimanngimmata. Sulianili taakkunani marlunni qinnuteqaatit Naalakkersuisoqarfiup allagaatinik paasitinneqarumalluni qinnuteqaatit akillugit kingusinnerusukkut e-mailikkut akissutaani suliami nalunaarsorneqarsimasuni takuneqarsinnaapput.

Tamatuma pissuseqataanik paasivara avammut allakkat ilaannaat nalunaarsorneqartarsimasut. Naalakkersuisoqarfiup allagaatinik paasitinneqarumalluni qinnuteqaatit pillugit aalajangiineri amerlanerpaat e-mailikkut nassiunneqartarsimapput, aalajangiinerili kisimik, e-mailikkut nassiussissutit pinnagit, taamaalillutik suliani pineqartuni nalunaarsorneqartarsimallutik. Tamanna suliani nr. 1-imi, 2-mi, 6-imi, 7-imi, 8-mi, 10-mi 13-imilu atuuppoq. Allagaatinik paasitinneqarumalluni qinnuteqaatip immiini nalunaarsorneqarsimanissaa pingaaruteqartuugaluartoq e-maili aalajangiinermik nassiussissut Naalakkersuisoqarfiup aamma nalunaarsortarsimasuuppagu tamanna naleqquttuusimassagaluarpog, tassami taanna aalajangiinerup ilumut nassiunneqarsimaneranut uppernarsaataammat.

1.4. Piffissaq nalunaarsuiffiusoq sulianillu pilersitsiviusoq

1.4.1. Malittarisassat

Nalunaarsuineq oqaatigineqareersutut allagaat/uppernarsaat nalunaarsorneqartussaataitaasoq tiguneqarniariartoq imaluunniit suliarineqarniariartoq nalunaarsorneqartariaqarpoq. Allakkat tiguneqartut allagaatillu/uppernarsaatillu allat nalunaarsorneqartussaataitaasut tammaaneqarsinnaanerit ingerlaannartumik sukuumiisumillu nalunaarsuinerup annikillisitarpaa.

Allagaalli/uppernarsaalli nalunaarsorneqartussaataitaasoq tiguneqarniariartoq, nassiunneqarniariartoq suliarineqarniariartorluunniit nalunaarsorneqarsinnaanngippat nalunaarsuineq qanorluunnit pisoqaraluarpat sapinngisamik pilertornerpaamik pisariaqarpoq.

Folketingip Ombudsmandia oqaaseqaatini arlalinni (soorlu Folketingip Ombudsmandiata 1974-imi ukiumoortumik nalunaarutaani quppernermi 193-imi aamma Folketingip Ombudsmandiata 1993-imi ukiumoortumik nalunaarutaani

quppernermi 294-imi) isumaqarpoq ingerlatsinermi ileqqorissaarnerup manna piunasaqaatarissagaa, tassalu nalunaarsuineq ullormi allagaatip tiguneqarfiani/nassiunneqarfiani aqaguaniluuniit ajornanngippat pisariaqartoq. Danmarkimi paasitinneqarsinnaatitaaneq pillugu ataatsimiititaliarsuup isumaliutissiisummini oqaatigaa taamatut ataatsimut piffissaliineq ullumikkut sukangavallaartoq, saaffiginnissutit – pingaartumillu e-mailit - oqartussaasut tigusartagaasa amerlassusiat isiginarlugu. Ullormik ataatsimik piffissaliussamut taarsiullugu manna inner-suussutigineqarpoq, tassalu nalunaarsuineq allagaatit/uppernarsaatit pappiarat tiguneqarnermik nassiunneqarnermilluunniit kingornatigut kingusinnerpaamik ullut suliffiusut 3-4 qaangiutinnginneranni nalunaarsorneqartalersillugit, e-mailillu tiguneqarnermik nassiunneqarnermilluunniit kingornatigut kingusinnerpaamik ullut suliffiusut arfineq marluk qaangiutinnginneranni nalunaarsorneqartalersillugit aaqqissuunneqassasoq, aamma tak. Danmarkimi paasitinneqarsinnaatitaaneq pillugu inatsimmi nutaami § 15, imm. 2 pillugu oqaaseqaatit.

Nalunaarsuinerli oqaatigineqartutut qanorluunniit pisoqaraluarpat pilertornerpaamik pisassaaq. Nalunaarsuineq piunasaqaatit arlallit isiginarlugit taamaallaat kinguartinneqarsinnaavoq, matumani suliap innuttaasunut tunngasup pineqannginnera kiisalu kinguartsinerup allagaatinik paasitinneqarsinnaatitaaneq pillugu malittarisassanik inatsiseqartitsinermilluunniit atuuttumik saneqqutsisuusinnaannginnera ilanngullugit eqqarsaatigalugit, tak. isumaliutissiisummi taaneqartumi qupperneq 864.

Suliamik nutaamik tigusinermi oqartussaasup tigusiniariarluni nalunaarsuiffimmi suliamik pilertornerpaamik pilersitsisariaqarnera tiguneqartumillu pilertornerpaamik nalunaarsuisariaqarnera tamatuma pissuseqataanik atuuppoq. Allagaatinik paasitinneqarumalluni qinnuteqaatit tamaasa immikkut sulianik pilersitsivigineqartariaqarput, tamannalu immikkoortumi 1.7-imi uterfigaara. Suliami allagaatinik paasitinneqarumalluni qinnuteqaat akuerineqartoq imaluunniit allagaatinik qanoq annertutigisumik paasissutissiisoqarniartoq kimullu paasissutissiisoqarniartoq nalunaarutigineqarpat tamanna pillugu allakkiaq suliamut allagaatinik paasitinneqarumalluni qinnuteqaammut tunngasumut tamatumunnga peqatigitillugu ilineqassaaq, tak. John Vogterip atuakkiaani ”Offentlighedsloven med kommentarer”-mi 1998-imi naqitertinneqartumi qupperneq 42.

1.4.2. Piffissaq allagaatinik/uppernarsaatinik nalunaarsuiffiusoq sulianillu toq-qakkani pilersitsiviusoq

Sulianik misissuininni paasivara pisuni arlalinni allagaatinik paasitinneqarumalluni qinnuteqaatit ataasiakkaat tiguneqarnerannit sulianik taakkununga tungasunik pilersitsinerup tungaanut piffissaq sivisunerusoq ingerlasarsimasoq. Suliarpassuarni allagaatinik paasitinneqarumalluni qinnuteqaat suliami pilersinneqartumi tassani pilersinneqanngivittarsimavoq, immikkoortumi 1.3.2-mi eqqartorneqartutut.

Suliani nr. 1-imi, 7-imi, 10-mi 14-imilu allagaatinik paasitinneqarumalluni qinnuteqaatip tiguneqarneranit suliap nalunaarsuiffimmi pilersinneqarnerata tungaanut ulluinnaat marluk ingerlasimapput. Suliat nr. 5, 8, 15 aamma 16 Naalakkersuisoqarfiup allagaatinik paasitinneqarumalluni qinnuteqaammik tigusaqarneranit ulluinnaat pingasut qaangiunnerani pilersinneqarsimapput. Suliaq nr. 12 allagaatinik paasitinneqarumalluni qinnuteqaatip Naalakkersuisoqarfimmit tiguneqarneranit ulluinnaat arfineq marluk qaangiunnerani pilersinneqarsimavoq. Suliaq nr. 13 allagaatinik paasitinneqarumalluni qinnuteqaatip Naalakkersuisoqarfimmit tiguneqarneranit ulluinnaat 17-it qaangiunnerani pilersinneqarsimavoq. Suliaq nr. 6 allagaatinik paasitinneqarumalluni qinnuteqaatini marluusuni suliamiittuni siulliup tiguneqarneranit ullut 17-it qaangiunnerani pilersinneqarsimavoq. Suliaq nr. 4 allagaatinik paasitinneqarumalluni qinnuteqaatip tiguneqarneranit aatsaat ullut 35-t qaangiunneranni pilersinneqarsimavoq - malugalugu Naalakkersuisoqarfiup allagaatinik paasitinneqarumalluni qinnuteqaammut akissuteqarnerata kingornatigut aamma ullut 26-t qaangiunneranni.

Suliaq nr. 2 eqqarsaatigalugu naatsorsuutigaara suliaq Naalakkersuisut Siulittasuata Naalakkersuisoqarfiata Naalakkersuisoqarfiup allagaatinik paasitinneqarumalluni qinnuteqaatit allagaatinik takunnissinnaatitaaneq [paasitinneqarsinnaatitaaneq] pillugu qinnuteqaatinik suliarinnittarnej aalajangiiviginnittarnerlu pillugit Namminersorlutik Oqartussat nalunaarutaat nr. 15, 1. oktober 2012-imeersoq tunngavigalugu aalajangiisoqartassasoq aalajangernerup kinguninnguatigut suliaq pilersissimassagaa, aallaqqaasiummi allaaserisattut. Oqaati-gaarali pilersitsineq suliami allagaatinik paasitinneqarumalluni qinnuteqaatip siulliup saqqummiunneqarneranit ukiup affaa aatsaat qaanngiuttoq pilersinneqarsimammat.

Aamma oqaatigaara suliat arlallit ullormi allagaatinik paasitinneqarumalluni qinnuteqaatip Naalakkersuisoqarfimmit aalajangiivigineqarfiini aatsaat pilersinneqartarsimmata. Taamaalilluni tamanna sulianut nr. 1-imut, 5-imut, 6-imut, 7-imut, 12-imut 13-imullu atuuppoq.

1.5. Sulianik inaarsaasarneq

1.5.1. Malittarisassat

Suliat nalunaarsuiffinni inaarlugit suliarineqarnissaat oqartussaasut qulakkiissa-gaat pisussaaffivimmik ingerlatsineq pillugu inatsiseqartitsinermi massakktut piu-soqanngilaq. Sukumiisumilli periaaseqarnissaq naleqquttuusinnaavoq, taamaalil-lutik suliat ataasiakkaat ullormi oqartussaasup suliamik inaarsaavigisaani inaar-sarneqarsimasutut nalunaarsorneqartalersillugit. Taamaaliornikkut suliat sorliit suli suliarineqarnersut oqartussaasorlu qanoq amerlatigisunik suliaateqartoq ta-kussutissaqalissaaq.

1.5.2. Sulianik toqqakkanik inaarsaalluni suliarinninneq

Sulianik tiguneqartunik misissuininni malugaara Naalakkersuisoqarfiup suliaati-minik nalunaarsuiffimmi inaarsaalluni qaqugukktut suliarinnittarnera assigiinngi-sitaartorujussuusoq. Taamaalillutik suliat tiguneqartut arlallit inaarlugit sulia-ri-neqarsimanngisaaannarput, naak Naalakkersuisoqarfik allagaatinik paasitinneqa-rumalluni qinnuteqaatit pineqartunut qangarsuarli akissuteqareersimagaluartoq. Tamanna suliani nr. 1-imi, 2-mi, 6-imi 13-imilu atuuppoq.

Suliaq nr. 12 Naalakkersuisoqarfiup allagaatinik paasitinneqarumalluni qinnute-qaammut akissuteqarnerata kingornatigut ulluinnaat pingasut qaangiunneranni inaarlugu suliarineqarsimavoq. Suliat nr. 15, 16 aamma 18 Naalakkersuisoqar-fiup suliani akissuteqarneranit ulluinnaat 13-it qaangiunneranni inaarlugit suli-ri-neqarsimapput. Suliat nr. 4, 7 aamma 10 tulleriinneri malillugit Naalakkersui-soqarfiup allagaatinik paasitinneqarumalluni qinnuteqaatinut pineqartunut akis-suteqarnerata kingornatigut ulluinnaat 26-t, 23-t aamma 43-t qaangiunneranni inaarlugit suliarineqarsimapput.

1.6. Nalunaarsueriaatsimik aaqqissuussineq

1.6.1. Malittarisassat

Oqartussaasq pappiarangorlugit qarasaasiakkulluunniit nalunaarsueriaatsimik atuisinnaavoq. Aalajangiisuusq tassaavoq nalunaarsueriaatsip sulianik allagaatinillu/uppernarsaatinillu ataasiakkaanik suussusersiffiusinnaalersillugu immikkoortiterisinaalersillugulu aaqqissuunneqarsimanissaa.

Suliat allagaatillu/uppernarsaatillu ajornangitsumik suussusersineqarsinnaanerat qulakkeerniarlugu nalunaarsueriaaseq kisitsisit atorlugit tulleriinnilersuineq qulequttallu taaguutaat atorlugit suliarineqarsimasariaqarpoq, suliat imarisaat aallaavigalugit. Allagaatit/uppernarsaatit ataasiakkaat sulianut attavigisaminnut tamatuma pissuseqataanik nalunaarsorneqartariaqarput, allagaatit/uppernarsaatit ataasiakkaat suliap normuata saniatigut qulequttat taaguutillu aallaavigalugit suussusersineqarsinnaalersillugit. Allagaatinik/uppernarsaatinik ataasiakkaanik atersuineq immikkoortumi 1.8-mi uterfigaara.

Nalunaarsueriaatsimi aallaavik aammattaaq tassaasariaqarpoq oqartussaasut nammineertut tamaasa immikkut nalunaarsueriaatsimik pilersitsivigineqarnerat, oqartussaasut allat taakkununga isersinnaajunnaarsillugit.

1.6.2. Naalakkersuisut Siulittaasuata Naalakkersuisoqarfiani nalunaarsueriaatsimik aaqqissuineq

Malugaara Naalakkersuisut Siulittaasuata Naalakkersuisoqarfia nalunaarsueriaatsimik sulianik normulersuiffiusumik qulequttat tunngavigalugit immikkoortitigaasumik peqanngitsoq. Paasitinneqarpunga Naalakkersuisoqarfiup suliaatai suliat normuinik ingerlaavartumik tulleriinnilersorneqartunik normuliinnarneqartartut, suliat imarisaat apeqqutaatinnagit.

Tassa imaappoq Naalakkersuisoqarfiup sulisuisa nalunaarsuiffiup ujarliutaa atorariaqaraat, qulequtaq aalajangersimasoq pillugu suliat suussusersisinnaajumallugit. Tamatumunnga atatillugu Naalakkersuisoqarfiup sulisuisa suliat ataasiakkaat oqaatsimik ujarlernerimi atorneqartumik imaqarnissaa pinngitsoorsinnaanngilaat. Taamaaliornikkut Naalakkersuisoqarfiup suliat allat pineqartumut attuumassuteqartut oqaatsimik ujarlernerimi atorneqartorpiamik imaqanngitsut oqaatsilluunniit taassuma kukkunilimmik allanneqarsimaffii qaangiinnartoorsinnaavai. Taamaalillunga suliamut matumunnga atatillugu Naalakkersuisut Siulittaasuata Naalakkersuisoqarfiani suliat allagaatinik paasitinneqarumalluni qinnuteqaatinunnaq tunngasuunngitsut aammali piffissami pineqartumi suliat allat oqaatsip

”allaagaatinik paasitinneqarumalluni qinnuteqaat”-ip ilaaffigisai tamaasa tiguakka.

Nalunaarsueriaaseq ilusilersorluagaasumik ujarlerfissiaq sukumiisoq aallaaviginagu suliarineqarsimappat tamanna oqartussaasup sulisullu ataasiakkaat sulianik malinnaaviginninnerat eqqarsaatigalugu ajornartorsiutissaqalersitsisinnaavoq. Sulisut suliat ataasiakkaat sumorpiaq tunngasuunerat paasiniarlugu sulianik suliat ataasiakkaarlugit misissuisariaqartarnerat piffissamik sivisuumik atuiffiusinnaavoq. Sulisut suliaq pillugu takussutissaqanngippata sulialluunniit aalajangersimasut naniuminaappata piffissarluunniit sivisooq atorneqartariaqartarpat tamanna suliamik suliarinninnerup pitsaassusianut sunniuteqarsinnaavoq. Nalunaarsueriaatsit ilusilersorluagaanngitsut naligiimmik pinnittarnermik tunngaveqarnerup malinneqarnera eqqarsaatigalugu taamatuttaaq ajornartorsiutissaqalersitsinnaapput, tassami Naalakkersuisoqarfiup suliani assingusuni siusinnerusukkut aalajangiineri sulisut nassaariuminaatsissinnaammatigit.

Suliat Naalakkersuisut Siulittaasuata Naalakkersuisoqarfianit tigusama akornanni suliaq ataaseq malugaara, taannalu oqartussaasumit nammineertumit Naalakkersuisut Siulittasuata Naalakkersuisoqarfianit allaasumit pilersinneqarsimavoq.

1.7. Sulianik immikkoortiterineq

1.7.1. Malittarisassat

Oqartussaasup suliaatiminik nalunaarsuiffimmi qanoq immikkoortiterisarnissaa pillugu malittarisassarpianik piousoqanngilaq. Suliat qanoq iliorluni pitsaanerpaamik immikkoortiterneqarsinnaaneranni oqartussaasut ataasiakkaat suliaataat apeqqutaassapput. Sulialli ataatsimut isigalugit immikkoortiterneqartariaqarput, taamaaliornikkut sukumiisumik paasiuminartumillu suleriaatsit qulakkeersinnaajumallugit.

Allagaatinik paasitinneqarumalluni qinnuteqaatit eqqarsaatigalugit siusinnerusukkut oqaatigineqartutut manna atuuppoq, tassalu allagaatinik paasitinneqarumalluni qinnuteqaatit tamaasa immikkut sulianik pilersitsivigineqartariaqartut. Tamannalu pisuni qinnuteqaatip tamakkiisumik ilaannakortumilluunniit itigartinneqarfigisaani atuuppoq, tak. John Vogterip atuakkiaani siusinnerusukkut taaneqartumi qupperneq 42, sulianili allagaatinik tamakkiisumik paasitinneqarumanerup akuerineqarfigisaani tamanna aamma naleqquttuusaaq.

Qinnuteqaatit tamarmik immikkut sulianik pilersitsivigineqarnerisigut suliani ataasiakkaani susoqarsimanera qinnuteqaatillu ataasiakkaat akineqartarsimanersut malinnaavigiuminarnerulissaaq. Suliami allagaatinik paasitinneqarumalluni suliami namminermi allagaatinik paasitinneqarnissaaq kingusinnerusukkut qinnutiginearpat qinnuteqaatip taassuma killissalersorneqarnissaa suliamilu kia illua'tungiunerata killissalersorneqarnissaa tamatuma pissuseqataanik ajornanginnerussaaq, suliaq allagaatinik paasitinneqarumalluni qinnuteqaammut tunngasoq ataatsimut suliani inissisimanani suliami ataatsimi immikkoorluni inissisimappat.

1.7.2. Sulianik toqqakkanik immikkoortiterineq

Sulianik tiguneqartunik misissuininni malugaara suliat tiguneqartut arlallit allagaatinik paasitinneqarumalluni qinnuteqaatinik inummit ataatsimeersumik qinnuteqartunilluunniit assigiinngitsuneersunik ataasiinnaanngitsunik imaqartut.

Suliaq nr. 2 aalajangiinernik marlunnik imaqarpoq. Aalajangiineq siullesq qinnuteqartumit taannaasumit qinnuteqaatinut arlalinnut Naalakkersuisoqarfinnut assigiinngitsunut nassiunneqarsimasunut tunngasuuvoq. Aalajangiinerit aappaat suliami sulisumut tunngasuni allagaatinik paasitinneqarumalluni qinnuteqaammut tunngasuuvoq, qinnuteqaatilli sumut ingerlateqqaarneqarsimanera takuneqarsinnaanani. Allagaatinik paasitinneqarumalluni qinnuteqaatit imminni suliamiinngillat. Qinnuteqaat siullesq oqarasuaatinik atuinermi akiligassiissutinut, aningaasartuutit pillugit takussutissianut (bilag), sulilluni angalanernik naatsorsuinnermut kiisalu qinnuteqaammut ingerlatseqatigiiffimmit tunniunneqarsimasumut tunngasuuvoq. Qinnuteqaatit aappaat suliamut Naalakkersuisoqarfimmi Naalakkersuisut Siulittaasuata Naalakkersuisoqarfianit allaasumi sulisumut tunngasumi allagaatinik paasitinneqarumanermut tunngasuuvoq. Suliami tassani allagaatinik paasitinneqarumalluni qinnuteqaatip akornusersuineq pissutigalugu itigartitsineq pillugu assigiissaartumik akissutip suliarineqarneranut atatillugu Naalakkersuisoqarfiup iluani suliaq katersuiffiusoq aamma pineqarnerisigut erseqqarluppoq.

Suliami nr. 6-imi qinnuteqartumit taannaasumit qulequttami taannaasumi allagaatinik paasitinneqarumalluni qinnuteqaatit marluk pineqarput. Allagaatinik paasitinneqarumalluni qinnuteqaatit imminni suliamiinngillat, akissutinilli er-

serpoq qinnuteqaatit e-mailit tulleriinneri malillugit 13. maj 2013-imi aamma 10. juni 2013-imi tiguneqarsimasut.

Suliaq nr. 14-ip tusagassiortut assigiinngitsut arlallit qulequttami taannaasumi allagaatinik paasitinneqarumallutik qinnuteqaataannik imaqrpoq.

1.8. Allagaatit/uppernarsaatit qulequtaat allagaatillu normui

1.8.1. Malittarisassat

Nalunaarsueriaaseq suliani ataasiakkaani paasiuminartuutitsineq eqqarsaatigalugu aaqqissuunneqartariaqarpoq allagaatit/uppernarsaatit ataasiakkaat naleqquttunik qulequtalersorlugit. Allagaatinik/uppernarsaatinik nalunaarsorneqartunik suku-miisunik qulequtsersuinerup oqartussaasoq suliami allagaatit pillugit pitsaaneru-sumik takussutissaqalersippaa, allagaatillu/uppernarsaatillu ataasiakkaat kingu-sinnerusukkut suussusersiniarneqarnerat ajornannginnerulersillugu.

Allagaatit/uppernarsaatit qulequtaasa paasiuminartut tamatuma saniatigut allagaatinik paasitinneqarumalluni qinnuteqaateqartut ataasiakkaat suliami pineqartumi nalunaarsuiffik pillugu takussutissiaq aallaavigalugu suliami allagaatit suunerinik paasisaqarluarnerulersissinnaavaa. Suliami allagaatinik paasitinneqarumalluni qinnuteqartoq suliamik nalunaarsuiffik pillugu takussutissiamik aamma tunineqarsinnaatitaavoq, tak. paasitinneqarsinnaatitaaneq pillugu inatsimmi § 5, imm. 1, nr. 2. Suliap ingerlasimanera nalunaarsuiffik pillugu takussutissiaq aallaavigalugu malinnaavigineqarsinnaasussaavoq, matumani allagaatit sorliit paasissutissiissutigineqarnissaasa itigartitsissutigineqarsimanerat ilanngullugu eqqarsaatigalugu. Taamaattumik allagaatit/uppernarsaatit qulequtaasa allagaatit/uppernarsaatit ataasiakkaat imarisaannik ilumut takutitsisuunerat pingaartuuvoq, taamalu nalunaarsuiffik pillugu takussutissiamik tunineqartoq suliap imarisaata suuneranik paasisaqarnissaanut periarfissillugu.

Naleqquttumik qulequtaliisarnissamik paasitinneqarsinnaatitaaneq pillugu inatsimmi nutaami § 15, imm. 3, nr. 2-mi ullumikkut piumasaqaat Danmarkimi inatsiseqartitsinermi malinneqarpoq. Aalajangersakkami tassani piumasaqaatigineqarpoq nalunaarsueriaaseq aaqqissuunneqassasoq allagaatit/uppernarsaatit nalunaarsorneqartup sumik imaqrnera pillugu allaaserisamik naatsumik imaqalersillugu. Aalajangersagaq taanna pillugu oqaaseqaatinit erserpoq allaaserisaq naatsoq taamaattoq tassaasinnaasoq allagaatit/uppernarsaatit taaguutaa (qulequ-

taa), allagaatilli/uppernarsaatilli suunerpiaanik (soorlu allagaaneranik, allakkiiaaneranik il.il.) taguut naammannaviarani.

Suliami allagaatit/uppernarsaatit atsersorneqarnerisa saniatigut suliami allagaatit/uppernarsaatit ataasiakkaat suli paasiuminarnerulersinniarlugit suliani ataasiakkaani allagaatit/uppernarsaatit nalunaarsorneqarnerini taakku normulersorneqarnissaat isumaliutersuutigineqarsinnaavoq. Allagaatit normuinik atuisoqarnissaa ingerlatsineq pillugu inatsiseqartitsinermi piumasaqaataanngilaq, suliami allagaatinik/uppernarsaatinik ataasiakkaanik tulleriinnilersugaasunik normulersuineq suliat ataasiakkaat ingerlasimanerannik paasiuminarnerulersitseqataasinnaavoq sulianilu ataasiakkaani kingullertut qanoq pisoqarsimaneranik pilertortumik takutitsisinnaalluni.

1.8.2. Suliani toqqakkani allagaatit/uppernarsaatit qulequtaannik allagaatillu normuinik atuineq

Suliat ilarpaaluini suliani allagaatit ataasiakkaat sorpionik imaqarnerat paasiuminaakuluppoq. Allagaatit/uppernarsaatit ataasiakkaarlugit eqqornerusunik qulequtsersorneqarnerat – sultanik kingusinnerusukkut sularinnittussat nalunaarsuiffillu pillugu takussutissiamik tunineqartussat eqqarsaatigalugit – iluaqutaasinnaavoq, taamaaliornikkut suliami allagaatit/uppernarsaatit suunerat nalunaarsuiffik pillugu takussutissiaq aallaavigalugu paasiuminarnerussalluni.

Assersuutitut oqaatigaara Naalakkersuisoqarfiup suliami nr. 1-imi (all. nr. 929463-imi) aalajangiineq ”missingiut”-mik qulequtserlugu nalunaarsorsimagaa. Tamanna eqqortuunngitsumik takutitsivoq, inaarutaasumillu aalajangiinerpiaq imaluunniit missingiut ilumut pineqarneris kingusinnerusukkut paasiniarumi-naallisillugu. Tamanna immikkut atuuppoq aalajangiineq assammik atsiorneqarsimasoq assilineqarsimanngippat (indscannet) e-mailikkulluunniit nassiunneqarsimappat e-mailikkut nassiussissummut ilanngunneqarsimanngippat. Taamaatumik inaarutaasumik aalajangiinerit ”missingiut”-mik qulequtserlugit” nalunaarsorneqartariaqanngillat.

Suliami nr. 3-mi Naalakkersuisoqarfiup allagaatinik paasitinneqarumalluni qinnuteqaammut e-mailikkut akissutaa ”VS: Allagaatinik paasitinneqarneq, siusinnerusukkut pisortaqatigiit ...)”-mik qulequtaqarpoq. E-mailit allat arlallit taasuma assinganik qulequtaqarmata Naalakkersuisoqarfiup e-mailimik taassumin-

nga soorlu ”Allagaatinik paasitinneqarumalluni qinnuteqaammut akissut”-mik qulequtsiinera paasiuminarnerusimassagaluarpoq.

Suliat tiguneqartut eqqarsaatigalugit ataatsimut atuuppoq allagaatinik normulersuineq tamatigut atorneqartarsimangitsoq.

Allagaatinik normulersuineq suliani nr. 1-imi, 4,-mi, 5-imi, 7-imi, 8-mi, 10-mi, 11-mi, 12-imi 14-imilu atorneqarsimangilaq. Oqaatigaarali suliaq nr. 4 aamma 5 allagaammik ataasiinnarmik imaqarmata.

Suliani nr. 2-mi, 6-imi, 13-imi, 15-imi, 16-imi, 17-imi 18-imilu allagaatip normua ataasiinnaq atorneqartarsimavoq (pisuni tamani aalajangiineq pillugu allagaammi).

2. Allagaatinik paasissutissiineq

2.1. Aallaqqaasiut

Paasitinneqarsinnaatitaaneq pillugu inatsimmi allagaatinik paasissutissiisarneq pillugu malittarisassatigut ilaatigut ingerlatsinerup paasiuminartuunera taassuminngalu nakkutilliinissamut periarfissaq qulakkeerpai. Tamanna inuiaqatigiit tamat oqartussaaqataaner atarlugu aqunneqartut ingerlalluarsinnaanerannut pingaartuuvoq.

Allagaatinik paasissutissiisarneq pillugu malittarisassat nalinginnaasut paasitinneqarsinnaatitaaneq pillugu inatsimmiillutillu suliassat suliarineqartarnerat pillugu inatsimmiippat. Siusinnerusukkut oqaatigineqartutut allagaatinik paasitinneqarumalluni qinnuteqaammik suliarinninnerup ingerlasarnera pillugu malittarisassat samminiartugit aalajangerpunga.

Paasitinneqarsinnaatitaaneq pillugu inatsimmi aamma suliassat suliarineqartarnerat pillugu inatsimmi aalajangersakkat allagaatinik paasissutissiisarnerup anertussusianut tunngasut sukumiinerusumik samminianngilakka. Apeqqutip taassuma allagaatinik paasitinneqarumalluni qinnuteqaammik itigartitsinermut atatillugu sammissallugu naleqqunnerpaanera tamatumunnga pissutaavoq. Suliat toqqarneqartut amerlanerpaartaanni allagaatinik paasitinneqarumallutik qinnuteqartut tamakkiisumik paasitinneqarnissaminut akuerineqartarsimappat. Anertunerusumik paasissutissiisarnissaq pillugu apeqqut aamma tamanna pissuti-

galugu misissunngilara, tak. paasitinneqarsinnaatitaaneq pillugu inatsimmi § 4, imm. 1.

Misissuininni allagaatinik paasissutissiinerup ingerlanneqarnerata ilusiata suku-miinerusumik iserfiginissaa pisariaqanngitsutut isigisimavara, matumani allagaatinik paasissutissiinermi akiliuteqartitsisoqarsimappat akiliuteqartitsineq ilanngullugu eqqarsaatigalugu, tassami tamanna Naalakkersuisoqarfiup allagaatinik paasitinneqarumalluni qinnuteqaatinik sularinninnerani ajornartorsiutissaqartitsisarsimagunangimmat.

Ataatsimut malittarisassat allagaatinik paasitinneqarsinnaatitaanermut atuuttut immikkoortumi 2.2-mi aallaqqaasiutitut naatsumik allaaseraakka. Allagaatinik paasitinneqarumalluni qinnuteqaatit sularineqartarnerat pillugu malittarisassat immikkoortumi 2.3-mi allaaseraakka, matumani suliame allagaatinik paasitinneqarumalluni qinnuteqaatit qanoq pilertortigisumik akineqartarnissaat kiisalu oqartussaasoq pilertornerpaamik aalajangiisinnaanngippat nalunaaruteqartussaati-taaneq ilanngullugit eqqarsaatigalugit. Naalakkersuisoqarfik allagaatinik paasissutissiisoqarnissaa pillugu aalajangiisimanersoq imaluunniit allagaatinik paasitinneqarsinnaatitaaneq pillugu malittarisassat tunngavigalugit piumasaqaatigineqartut pilertortigisumik nalunaaruteqartarsimanersoq immikkoortumi 2.4-mi misissorpara.

2.2. Paasitinneqarsinnaatitaaneq pillugu inatsit aamma suliassat sularineqartarnerat pillugu inatsit tunngavigalugit suliame allagaatinik paasitinneqarsinnaatitaaneq

Paasitinneqarsinnaatitaaneq pillugu inatsit pisortat ingerlatsiviata sulineranut tamarmut atuuppoq, tak. paasitinneqarsinnaatitaaneq pillugu inatsimmi § 1, imm. 1. Paasitinneqarsinnaatitaanerli pillugu inatsimmi § 2 inatsip atuuffiata arlalitsigut ataatsimut atuutsinneqannginnissaanut tunngavissiivoq. Taamaalilluni suliat pinerluttulerineq pillugu inatsiseqartitsinermut tunngasut paasitinneqarsinnaatitaaneq pillugu inatsimmi pineqartunut ilaatinneqanngillat. Taamatuttaaq suliat sulisunut tunngasut pineqartunut aallaavittut ilaatinneqanngillat. Tamannali arlalitsigut atuutsinneqanngilaq. Taamaalillutik ilaatigut atorfeqartitaasup aqqa, atorfia, ilinniarsimanagera, suliassai akissarsiaanut tunngasut kiisalu sulilluni angalanerit pillugit paasissutissat paasitinneqarsinnaatitaaneq pillugu inatsimmi pine-

qartunut ilaatinneqarput, tak. paasitinneqarsinnaatitaaneq pillugu inatsimmi § 2, imm. 3.

Suliassat suliarineqartarnerat pillugu inatsit Kalaallit Nunaanni Namminersorlukturik Oqartussat kommunillu ataanni pisortat ingerlatsinerisa ilaannut tamanut atuuppoq, tak. suliassat suliarineqartarnerat pillugu inatsimmi § 1, imm. 1.

Kinaluunniit, ilaatitsinngiffiit paasitinneqarsinnaatitaaneq pillugu inatsimmi §§-ni 2-mi aamma 7-imit 14-imut taaneqartut eqqaassanngikkaanni, suliameq allagaatinik paasitinneqarumalluni qinnuteqarsinnaavoq, tak. paasitinneqarsinnaatitaaneq pillugu inatsimmi § 4, imm. 1-imi oqaaseqatigiit siulliit. Allagaatinik paasissutissiinermi allagaatit/uppernarsaatit ingerlatsivimmit tiguneqartut ingerlatsinermi oqartussaasulluunniit sulineranut atatillugu suliameq aqutsinikkut suliarinninnermut ilaatillugu pilersinneqartut pineqartunut ilaatinneqarput. Ingerlatsinermi oqartussaasoq paasitinneqarsinnaatitaaneq pillugu inatsimmi malittarisassani takuneqarsinnaasunit annertunerusumik paasissutissiisinnaavoq. Anner-tunerusumilli paasissutissiisarnermik tunngavik taanna nipangiussisussaataaneq il.il. pillugit malittarisassanit killissalersorneqarpoq, tak. paasitinneqarsinnaatitaaneq pillugu inatsimmi § 4, imm. 1-imi oqaaseqatigiit aappaat.

Suliassat suliarineqartarnerat pillugu inatsit tunngavigalugu paasitinneqarsinnaatitaasoq tassaavoq suliameq aalajangiiffigineqartumi illua'tungiusoq, tak. suliassat suliarineqartarnerat pillugu inatsimmi § 9, imm. 1-imi oqaaseqatigiit siulliit. Allagaatinik paasitinneqarsinnaatitaaneq pillugu aalajangersakkani allagaatit/uppernarsaatit suliameq aalajangiiffiusumiittut pineqartunut aallaavittut ilaatinneqarput.

Allagaatinik paasitinneqarumalluni qinnuteqaat paasitinneqarsinnaatitaaneq pillugu inatsimmi imaluunniit suliassat sulineqartarnerat pillugu inatsimmi malittarisassat tunngavigalugit suliarineqassanersoq apeqqummi aalajangiisuusoq taamaalilluni tassaavoq allagaatinik paasitinneqarumalluni qinnuteqartoq suliameq aalajangiiffigineqartumi allagaatit/uppernarsaatit inissinneqarsimaffianni suliameq illua'tungiunersoq.

Oqartussaasup allagaatinik paasissutissiisoqarnissaanik - paasitinneqarsinnaatitaaneq pillugu inatsit aamma suliassat suliarineqartarnerat pillugu inatsit tunngavigalugit - aalajangiinera tassaavoq suliassat suliarineqartarnerat pillugu inatsit

tunngavigalugu aalajangiinertut aalajangiineq, tak. suliassat sularineqartarnerat pillugu inatsimmi § 2, imm. 1 paasitinneqarsinnaatitaaneq pillugu inatsimmi § 15, imm. 2-mut kiisalu suliassat sularineqartarnerat pillugu inatsimmi § 16, imm. 1-imut ataneqartillugu. Taamaalillutik suliassat sularineqartarnerat pillugu inatsimmi malittarisassat oqartussaasup sulianik allagaatinik paasitinneqarumalluni qinnuteqaatinut tunngasunik sularinninnerani atuupput, matumani tunngavilersuisarneq naammagittaalliornissamillu periarfissamik iltersuisarneq pillugit malittarisassat ilanngullugit eqqarsaatigalugit.

Suliat toqqakkat tamarmik inatsisit suliambut attuumassuteqartut tunngavigalugit sularineqarsimapput. Taamaattumik tamanna pillugu sukumiinerusumik oqaaseqaatinik saqqummiussinissannut pissutissaqanngilanga.

Suliat toqqakkat akornanni suliami ataasiinnarmi allagaatinik paasitinneqarumalluni qinnuteqaat suliassat sularineqartarnerat pillugit inatsimmi allagaatinik paasitinneqarumallutik qinnuteqaatinik sularinnittarneq pillugu malittarisassat tunngavigalugit sularineqarsimavoq. Tamanna isiginiarlugu aamma allagaatinik paasitinneqarumalluni qinnuteqaatinik sularinninnerup ingerlasarnera pillugu malittarisassat paasitinneqarsinnaatitaaneq pillugu inatsimmi aamma suliassat sularineqartarnerat pillugu inatsimmi assigiimmata paasitinneqarsinnaatitaaneq pillugu inatsimmi malittarisassat kisiisa tulliuuttuni innersuussutigisarniarlugit aalajangerpunga.

2.3. Malittarisassat

Oqartussaasup allagaatinik paasitinneqarumalluni qinnuteqaat tiguguniuk taanna akuersarneqarsinnaanersoq pilertornerpaamik aalajangiissaaq, tak. paasitinneqarsinnaatitaaneq pillugu inatsimmi § 16, imm. 1:

”§ 16. Qinnuteqaat akuersarneqarsinnaanersoq oqartussasup pineqartup piaarnerpaamik aalajangiiffigissavaa, aammalu aalajangissallugu allakkiat qinnuteqartumut saqqummiunneqarnerat allaffimmi taakkuninnga ammaassinikkut imaluunniit allakkiat taakku allaqqinnerinik assilinerinilluunniit tunniussinikkut pissanersoq.

Imm. 2. Paasitinneqarnissamik qinnuteqaat oqartussaasumit pineqartumit tiguneqarnermi kingorna kingusinnerpaamik ullut qulit qaangiutsinnagut akuersarneqarsimaniluunniit itigartitsissutigineqarsimangippat oqartussap qinnuteqartoq taamaatto-

qarneranut pissutaasumik kiisalu aalajangiinerup qaqugu pinissaa naatsorsuutigineqarsinnaanersoq pillugu nalunaarfigissavaa.

Imm. 3. Suliat § 2, imm. 2-mi oqaaseqatigiit aappaanni taaneqartut takujumaneqarpata oqartussaasut piaarnerpaamik atorfeqartumut tamanna pillugu ilisimatitsissapput kina taama qinnuteqarsimanersoq ilanngullugu taallugu. Paasissutissat takuneqarsinnaanerannik aalajangiisoqarpat oqartussaasut paasissutissat suut tunniunneqarsimane-rinik atorfeqartumut nalunaaruteqassapput.

Imm.4. Allaqqitanut assiliinernullu akiliisarneq pillugu Naalakkersuisut malittariasas-sanik aalajangersaasinnaapput.”

Paasitinneqarsinnaatitaaneq pillugu inatsit pillugu oqaaseqaatinit nalinginnaasu-nit erserpoq inatsisissatut siunnersuut paasitinneqarsinnaatitaaneq pillugu inatsit 1970-imeersoq (pisortatigoortumik aalajangiisoqartillugu paasitinneqarsinnaati-taanermik inatsit nr. 280, 10. juni 1970-imeersoq) eqqarsaatigalugu allannguuti-nik annertuunik imaqartoq. Oqartussaasup qinnuteqaat akuersaarneqarsinnaa-nersoq ”piaarnerpaamik” aalajangiinissaa eqqarsaatigalugu oqaaseqaatinit erser-poq suliat allagaatinik paasitinneqarumalluni qinnuteqaatinut tunngasut oqar-tussaasup immikkut pilertussuseqartumik suliarisassagai erseqqissarniarneqartoq. Tamatumuuna erseqqissarneqarpoq suliat allagaatinik paasitinneqarumalluni qinnuteqaatinut tunngasut pilertortumik suliarineqartassasut, tak. paasitinneqar-sinnaatitaaneq pillugu inatsimmi § 16, imm. 1 pillugu oqaaseqaatit.

Paasitinneqarsinnaatitaaneq pillugu inatsimmit erserpoq, allagaatinik paasitinne-qarumalluni qinnuteqaat qinnuteqaatip tiguneqarnerata kingornatigut ullut qulit qaangiutinnginneranni akuersaarneqanngippat allagaatinik paasitinneqarumallu-ni qinnuteqartoq oqartussaasup tamatumunnga pissutaasumik kiisalu qaqugu aa-lajangiisoqarnissaa naatsorsuutigineqarsinnaanersoq ilisimatissagaa, tak. paasitin-neqarsinnaatitaaneq pillugu inatsimmi § 16, imm. 2. Aalajangersakkamut tun-ngavioq tassaavoq oqartussaasup allagaatinik paasitinneqarumalluni qinnute-qaatinik suliarinninnerata naammaginartumik pissutissaqarani sivitsuloorunne-qannginnissaata qulakkeerneqarnissaa.

Taamaalilluni paasitinneqarsinnaatitaaneq pillugu inatsisip siunertaa tassaavoq oqartussaasoq allagaatinik paasitinneqarumalluni qinnuteqaatinik sapinggisamik pilertornerpaamik aalajangiisassasoq.

Taamaalilluni ullunik qulinik piffissaliussap oqartussaasup allagaatinik paasitinneqarumalluni qinnuteqaatip tigungeranit taassuma aalajangiiviginissaanut ullut qulit tikillugit utaqqisinaanissaa siunertarinngilaa. ”Pilertornerpaamik” oqarneq ullunik qulinik piffissaliinermut ataneqartillugu imatut paasineqassaaq oqartussaasooq aallaavittut sapinngisamik pilertornerpaamik aalajangiissasooq.

Taamaalilluni oqartussaasup tullerriarinermini suliat allagaatinik paasitinneqarumalluni qinnuteqaatit salliutissavai, ulapaarnerlu kinguartitsinermut ataatsimoortumik tunngavilersuutigisinaanagu, tak. paasitinneqarsinnaatitaaneq pillugu isumaliutissiisummi nr. 1510/2009-mi quppernerit 798 tullialu.

Allagaatinik/uppernarsaatinik arlalinnik paasitinneqarumalluni qinnuteqartoqarsimatillugu allagaatit/uppernarsaatit qularnaateqanngitsumik paasissutissiisutigineqarsinnaasut paasissutissiisutigineqarnissaat oqartussaasut aallaavittut ingerlaannartumik akuersissutigisariaqarpaat, tak. Folketingip Ombudsmandiata 1994-imi ukiumoortumik nalunaarutaani quppernerit 356 tulluilu. Oqartussaasooq allagaatit/uppernarsaatit sinneri eqqarsaatigalugit kingusinnerusukkut aalajangiisariaqarpoq. Oqartussaasooq allagaatit/uppernarsaatit sinneri eqqarsaatigalugit ullunik qulinik piffissaliussap iluani aalajangiisinaanngikkuni allagaatinik paasitinneqarumalluni qinnuteqartoq tamatumunnga pissutaasumik qaqugulu akissuteqartoqarnissaata naatsorsuutigineqarsinnaaneranik ullunik qulinik piffissaliussap iluani suli nalunaarfisariaqarpaa.

Allagaatinik paasissutissiisoqarnissaa nalunaarulluunniit allagaatinik paasitinneqarumalluni qinnuteqaatip tigungeqarneranit ullut qulit qaangiutsinnagit nassiutissavaa. Ullunik qulinik piffissaliussaq oqartussaasup allagaatinik paasitinneqarumalluni qinnuteqaammik tigusineranit ullut qulit siumut naatsorsorneqartarpoq. Taamaalilluni oqartussaasup allagaatinik paasitinneqarumalluni qinnuteqaat qaammatip ulluisa tallimaanni tiguguniuk kingusinnerpaamik qaammatip ulluisa 15-iat qaangiutsinnagu aalajangiisimassaaq nalunaarummilluunniit nassiussisimassalluni, tak. John Vogterip atuakkiaani ”Offentlighedsloven med kommentarer”-mi 1998-imi naqiterneqartumi qupperneq 291. Ullunik qulinik piffissaliussap naatsorsorneqarnerani arfininngornerit, sapaatit sapaassuillu ilanngullugit naatsorsuutigineqartassapput.

Oqartussaasup ullunik qulinik piffissaliussaq eqqortissinaanngippagu tamatumunnga sulianut attuumassuteqartumik tunngavilersuisooqassaaq, tak. isumaliu-

tissiissummi taaneqartumi quppernerit 798 tullialu, Folketingip Ombudsmandiata oqaaseqaataanik taaneqartunik imaqartoq. Oqartussaasumi allagaatinik paasitinneqarumalluni qinnuteqaammik suliarinnittussami feriartoqarnera eqqarsaatigalugu Folketingip Ombudsmandiata oqaatigaa feriartoqarnera allagaatinik paasitinneqarumalluni qinnuteqaatip aalajangiivigineqarnissaanik kinguartitsinnermut tunngavilersuutaasinnaanngitsoq, tak. Folketingip Ombudsmandiata 1994-imi ukiumoortumik nalunaarutaani quppernerit 424 tulluilu. Oqartussaasup suliami tassani ullunik qulinik piffissaliussamik eqqortitsinnginnerminut ukiakkut feriartoqarnera tunngavilersuutigisimavaa. Folketingip Ombudsmandiata ilaatigut oqaatigaa suliamik suliarinnittoq allagaatinik paasitinneqarumalluni qinnuteqaammik suliarinnittussaagaluq feriarpat allagaatinik paasitinneqarumalluni qinnuteqaatinik suliarinninneq allamut tunniullugu isumagisassanngortinneqartariaqartoq.

Oqaasiinnartigut nalunaaruteqartoqarpat allagaatinik paasitinneqarumalluni qinnuteqartoq nalunaarfigineqarsimasoq suliami allanneqassaaq. Tamanna suliami iliuuserineqartunik pingaaruteqartunik allattuisussaataitanermik inatsiseqartitsinnermi tunngaveqarnerup inatsisikkut aalajangersagaanngitsup nassataraa, tak. isumaliutissiissummi taaneqartumi quppernerit 412 tulluilu, Folketingip Ombudsmandiata oqaaseqaataanik taaneqartunik imaqartoq.

Naggasiutitut oqaatigaara inuit ataasiakkaat pisortani atorfeqartitaanerat pillugu allagaatinik paasitinneqarumalluni qinnuteqartoqarpat oqartussaasup nalunaaruteqartussaataitanera aammattaaq atuuttoq. Taamaalilluni oqartussaasup atorfeqartitaasoq pineqartup sulisutut atorfeqartitaanera pillugu allagaatinik paasitinneqarumalluni qinnuteqartoqarsimaneranik kiisalu kia allagaatinik paasitinneqarumalluni qinnuteqarsimaneranik nalunaarfigissavaa, tak. paasitinneqarsinnaatitaneq pillugu inatsimmi § 16, imm. 3. Oqartussaasoq allagaatinik paasissutissiisoqassasoq aalajangiiguni atorfeqartitaasoq tamatuminnnga taamatuttraaq nalunaarfigissavaa.

Oqartussaasoq allagaatinik paasissutissiisoqassasoq aalajangiinissaminut pisinnaatitaanngitsutut imminut isigiguni saaffiginnissut oqartussaasumut eqqortumut sapinngisamik nassiuutissavaa, tak. suliassat suliarineqartarnerat pillugu inatsimmi § 7, imm. 2.

2.4. Suliani toqqakkani allagaatinik paasitinneqarumalluni qinnuteqaatinik akisarsimaneq

Sulianik toqqakkanik misissuininni paasivara ullunik qulinik piffissaliussaq suliani arfineq pingasuni (nr. 1-imi, 5-imi, 7-imi, 11-mi 12-imi, 15-imi, 16-imi 18-imilu) eqqortinneqarsimasoq. Taamaalilluni suliani arfineq pingasuni taak-kunani ullunik qulinik piffissaliussap iluani aalajangiisoqarsimavoq. Suliani nr. 1-imi, 15-imi 18-imilu oqartussaasup pisinnaatitaanera immikkoortumi 3-mi sukumiinerusumik atuaruk.

Suliat toqqakkat ilaanni ataatsimi (suliami nr. 10-mi) Naalakkersuisoqarfiup allagaatinik paasitinneqarumalluni qinnuteqartoq nalunaarfigisimavaa Naalakkersuisoqarfiup ullut piffissaliussat qulit iluanni akissuteqarnissani angumerisinnaanngikkaa. Suliami tassani Naalakkersuisoqarfiup allagaatinik paasitinneqarumalluni qinnuteqaat 10. juni 2013-imi tigusimavaa. Naalakkersuisoqarfiup allagaatinik paasitinneqarumalluni qinnuteqartoq allakkatigut 20. juni 2013-imeersutigut (e-mailikkut nassiunneqartutigut) nalunaarfigisimavaa. Nalu-naarummit ilaatigut erserpoq ”suliamik suliarinninnissamat piffissaliussaq ajoraluartumik eqqortinneqarsinnaanngilaq, Naalakkersuisut Siulittaasuata Naalakkersuisoqarfiani allaffissornikkut aqutsinermi pissutsit pissutigalugit”, aamma akissuteqartoqarnissaa kingusinnerpaamik 12. juli 2013-imi naatsorsuutigineqarsinnaasoq. Piffissaq suliamik suliarinninnermut atorneqartoq sivisoq Naalakkersuisoqarfiup inaarutaasumik aalajangiinnermini 8. juli 2013-imeersumi ajuusaarutigisimavaa. Naalakkersuisoqarfiup allagaatinik paasitinneqarumalluni qinnuteqartoq – Naalakkersuisoqarfinni Naalakkersuisut Siulittaasuata Naalakkersuisoqarfianit allaasuni – atorfeqartitaasut siunnersuisoqarfimmik allaffigeqatiginnittarsimanagerat pillugu paasitissanik paasitinneqarumalluni qinnuteqaat eqqarsaatigalugu Naalakkersuisoqarfinnut ataasiakkaanut taakkununnga saaffiginneqqullugu tamatumunnga peqatigitillugu innersuussimavaa.

Taamaalilluni Naalakkersuisoqarfiup allagaatinik paasitinneqarumalluni qinnuteqartoq nalunaarfigisimavaa Naalakkersuisoqarfik ullunik qulinik piffissaliussap iluani aalajangiisinnaanngitsoq. Qaqugu aalajangiisoqarnissaanut piffissatut naatsorsuutigineqartoq Naalakkersuisoqarfiup nalunaarutigisimavaa. Isumaqarpungali Naalakkersuisoqarfiup tunngavilersuutaa – ”allaffissornikkut aqutsinermi pissutsit” – erseqqarluppallaarlunillu suliamut attuumassuteqartunik tunngavilersuinissamik piumasqaammik eqqortitsisuunngitsoq.

Aamma isumaqarpunga Naalackersuisoqarfiup allagaatinik paasitinneqarumalluni qinnuteqaat tigugamiuk taassuma ilaa – Naalackersuisoqarfinni Naalackersuisut Siulittaasuata Naalackersuisoqarfianit allaasuni – atorfeqartitaasut siunnersuisoqarfimmik allaffigeqatiginnittarsimanagerat pillugu paasissutissanik paasitinneqarumalluni qinnuteqaammut tunngasoq kinguarsaanani oqartussaasunut eqqortunut ingerlateqqillugu nassiussimasariaqaralaruaa, tak. suliassat sularineqartarnerat pillugu inatsimmi § 7, imm. 2, allagaatinillu paasitinneqarumalluni qinnuteqaatip sinnera tamatuma kingornatigut sularialugu.

Sulianik toqqakkanik misissuininni paasivara ullunik qulinik piffissaliussaq sulianni arfineq marlunni (nr. 2-mi, 3-mi, 4-mi, 6-imi, 8-mi, 13-imi 17-imilu) eqqortinneqarsimanngitsoq. Suliani taakkunani Naalackersuisoqarfik ullunik qulinik piffissaliussap naanerani ullut marlunnit 28-t tungaannut qaangiuttut aalajangiisarsimavoq. Suliami ataatsimi (suliami nr. 2-mi aalajangiinerit aappaanni) Naalackersuisoqarfik ullunik qulinik piffissaliussap naanerani qaammatit arfineq pingasungajaat qaangiunnerani aalajangiisimavoq.

Suliat arfineq marluk taakkua arlaannaanniluunniit Naalackersuisoqarfiup allagaatinik paasitinneqarumalluni qinnuteqartoq ullunik qulinik piffissaliussamik eqqortitsisinnaannginnerminik nalunaarfigisimanngilaa, matumani ullunik qulinik piffissaliussap eqqortinneqannginneranut tunngavilersuisimannginneq ilanngullugu eqqarsaatigalugu. Suliani nr. 6-imi, 8-mi, 13-imi 17-imilu piffissap suliamik sularinninnermut atorneqartup sivissusua Naalackersuisoqarfiup ajuusaarutigisimavaa.

Oqaaseqaatit taakkua saniatigut suliat nr. 2, 3 aamma 13 pillugit tulluuttuni amerlanerusunik oqaaseqaateqarpunga.

Suliaq nr. 2 immikkoortumi 1.7.2-mi oqaatigineqartutut aalajangiinernik marlunnik imaqarpoq.

Suliami nr. 2-mi aalajangiineq siulleq allagaatinik paasitinneqarumalluni qinnuteqaatinut arlalinnut Naalackersuisoqarfinnut assigiinngitsunut nassiunneqarsimasunut tunngasuvoq. Qinnuteqaatit imminni suliamiinngillat, Naalackersuisulli Siulittaasuata Naalackersuisoqarfiata allagaanit 10. april 2013-imeersunit aamma 23. maj 2013-imeersunit erserpoq qinnuteqaatit tulleriinnitik malillugit 19. aprilimi (ukua taaneqarsimanngilaq), 29. juli 2012-imi, 29. juli 2012-imi,

14. august 2012-imi, 29. september 2012-imi aamma 4. april 2013-imi ullulerneqarsimapput. Naalakkersuisut Siulittaasuata Naalakkersuisoqarfia allagaatinik paasitinneqarumalluni qinnuteqartumut 10. april 2013-imi allappoq oqaatigalugulu allagaatinik paasitinneqarumalluni qinnuteqaatip itigartinneqarnissaa naatsorsuutigineqartoq. Naalakkersuisoqarfiup allagaatinik paasitinneqarumalluni qinnuteqartoq qinnuigaa tamanna pillugu oqaaseqaatissaqaruni oqaaseqaateqaq-qullugu. Naalakkersuisoqarfik allagaatinik paasitinneqarumalluni qinnuteqartup oqaaseqaataanik tigusaqanngilaq. Naalakkersuisoqarfiup allagaatinik paasitinneqarumalluni qinnuteqaatip itigartinneqarnera pillugu aalajangiinini 23. maj 2013-imi ullulerneqarsimasoq tamatuma kingornatigut nassiuppa. Oqaatigaara Naalakkersuisoqarfiit qinnuteqaatinik tigusseqqaartut allagaatinik paasitinneqarumalluni qinnuteqartoq suliat Naalakkersuisut Siulittaasuata Naalakkersuisoqarfianut akisassanngortillugit ingerlateqqillugit nassiunneqarsimanerannik, tamatumunnga tunngavilersuummik kiisalu qaqugu aalajangiisoqarnissaa naatsorsuutigineqarsinnaanersoq nalunaarfigisimassagaat mattussinnaanngilara. Suliamili tamanna pillugu allakkianik nassaassaqanngilaq.

Suliami nr. 2-mi aalajangiinerit aappaat Naalakkersuisoqarfimmi Naalakkersuisut Siulittaasuata Naalakkersuisoqarfianit allaasumi atorfeqartitaasoq pillugu suliami allagaatinik paasitinneqarumalluni qinnuteqaammut tunngasuvoq. Naalakkersuisoqarfiup allagaatinik paasitinneqarumalluni qinnuteqaat taanna oqartussaa-sumut eqqortumut ingerlateqqillugu nassiussimasariaqaraluarppaa, tak. suliassat suliarineqartarnerat pillugu inatsimmi § 7, imm. 2. Oqaatigaarattaq Naalakkersuisut Siulittaasuata Naalakkersuisoqarfiaata allagaatinik paasitinneqarumalluni qinnuteqaammik suliarinninnermini atorfeqartitaasoq allagaatinik paasitinneqarumalluni qinnuteqaammik pineqartoq nalunaarfigisimanngikkaa, tak. paasitinneqarsinnaatitaaneq pillugu inatsimmi § 16, imm. 3.

Suliami nr. 3-mi aalajangiinermi Naalakkersuisoqarfimmi sulisup allagaatinillu paasitinneqarumalluni qinnuteqartup oqarasuaatikkut oqaloqatigiinnerat inner-suussutigineqarsimavoq. Taamaattumik allagaatinik paasitinneqarumalluni qinnuteqartoq ullunik qulinik piffissaliussap eqqortinneqarsinnaannginneranik, tamatumunnga tunngavilersuummik kiisalu qaqugu aalajangiisoqarnissaa naatsorsuutigineqarsinnaanersoq nalunaarfigisimassagaat mattussinnaanngilara. Suliamili tamanna pillugu allakkianik nassaassaqanngilaq. Naalakkersuisoqarfik tunngavilersugaasumik nalunaaruteqarsimappat suliap suliarineqarnera pillugu paasisu-

tissaq pingaaruteqartoq pineqarsimassagalarpoq, Naalakkersuisoqarfillu oqarasuaatikkut oqaloqatigiinneq pillugu allakkiorsimasariaqaraluarluni, tak. suliami iliuserineqartut annertuut/pingaaruteqartut pillugit allakkiortussaatitaanermik inatsisikkut aalajangersagaanngitsumik tunngavik, tak. isumaliutissiisummi taaneqartumi quppernerit 412 tulliilu.

Suliami nr. 13-imi allagaatinik paasitinneqarumalluni qinnuteqaatip ilaa inatsisiliorneq Naalakkersuisoqarfimmut Naalakkersuisut Siulittaasuata Naalakkersuisoqarfianut allaasumut atasoq pillugu apeqqummut tunngasuuvuq. Saaffiginnisutip ilaa taanna Naalakkersuisoqarfiup allagaatinik paasissutissiisoqarnissaanik aalajangiinnerminut peqatigitillugu ingerlateqqillugu nassiuppaa. Naalakkersuisut Siulittaasuata Naalakkersuisoqarfiata saaffiginnisutip ilaa taanna Naalakkersuisoqarfiup allap inatsisiliorneranut tunngasoq oqartussaasumut eqqortumut ingerlateqqillugu kinguarsaanani nassiussimasariaqaraluarpaa, allagaatinillu paasitinneqarumalluni qinnuteqaatip sinnera tamatuma kingornatigut suliaralugu, tak. suliasat suliarineqartarnerat pillugu inatsimmi § 7, imm. 2.

3. Allagaatinik paasissutissiisoqarnissaanik aalajangiinissamut pisinnaatitaaneq

3.1. Aallaqqaasiut

Oqartussaasup sorliup allagaatinik paasissutissiisoqarnissaanik aalajangiinissamut pisinnaatitaaneraniq apeqqut immikkoortumi matumani allaaseraara. Oqartussaasup pisinnaatitaanera pillugu ataatsimut malittarisassat immikkoortumi 3.2-mi sammivakka. Naalakkersuisut Siulittaasuata Naalakkersuisoqarfia suliani toqqakkani allagaatinik paasissutissiisoqarnissaanik aalajangiinissamut pisinnaatitaasi-manersaq immikkoortumi 3.3-mi sukumiinerusumik allaaseraara.

3.2. Oqartussaasup pisinnaatitaanera pillugu aalajangersaaneq

Oqartussaasup sorliup allagaatinik paasissutissiisoqarnissaanik aalajangiinissamut pisinnaatitaanera pillugu apeqqut paasitinneqarsinnaatitaaneq pillugu inatsimmi § 15-ikkut aalajangersaavigineqarpoq.

Allagaatinik sulianik ingerlatsinermi oqartussaasup aalajangiiffigisimasaanik aalajangiiffigisassaanilluunniit ilaqartuni paasitinneqarnissamik qinnuteqartoqarlutillugu ingerlatsinermi oqartussaasup suliami pissusiviusut pillugit aalajangiinissamut pisinnaatitaasup allagaatinik paasissutissiisoqarnissaanik aalajangiisarnera aallaaviuvoq, tak. paasitinneqarsinnaatitaaneq pillugu inatsimmi § 15, imm.

1-imi oqaaseqaatigiit siullit. Tamanna atuuppoq allagaatit oqartussaasumit allameersuunerat apeqqutaatinnagu, tak. John Vogterip atuakkiaani ”Offentlighedsloven med kommentarer”-mi 1998-imi naqitertinneqartumi qupperneq 263.

Sulianik piusoqarsinnaavoq suliami aalajangiisoqartinnagu oqartussaasut arlallit suliaq piareersarlugu suliarinninnermi peqataaffigisaannik. Suliani taamaattuni ingerlatsinermi oqartussaasoq suliami pissusiviusut pillugit aalajangiinissaminut pisinnaatitaasoq aamma tassaasarpoq allagaatinik paasissutissiisoqarnissaanik aalajangiinissamut pisinnaatitaasoq, tak. John Vogterip atuakkiaani siusinnerusukut taaneqartumi qupperneq 264.

Allagaatinik/uppernarsaatinik suliami aalajangiiffiusumi ilaanngitsunik paasitinneqarnissamik qinnuteqaat eqqarsaatigalugu allagaatinik paasissutissiisoqarnissaanik aalajangiineq ingerlatsinermi oqartussaasumi allagaammik/ uppernarsaammik tigungmisartumi pissaq, tak. paasitinneqarsinnaatitaaneq pillugu inatsimmi § 15, imm. 1-imi oqaaseqatigiit aappaat. Allagaatinik paasitinneqarumalluni oqartussaasunut arlalinnut qinnuteqarsinnaaneq tamatuma nassatarisinaavaa.

Ingerlatsinermi oqartussaasoq allagaatinik paasitinneqarumalluni qinnuteqaammik tigusaqaruni allagaatinik paasissutissiisoqarnissaanik aalajangiinissaminut oqartussaasutut eqqortutut pisinnaatitaanerluni siullertut nalilissavaa. Oqartussaasup allagaatit/uppernarsaatit paasisaqarfigiumaneqartut suliami aalajangiiffiusimasumi oqartussaasup aalajangiinissamut pisinnaatitaaffigisaani ilaanersut imaluunniit – suliaq aalajangiiffigisasaq pineqarpat – allagaatit/uppernarsaatit oqartussaasup tigungminerai nalilissavaa.

Ingerlatsinermi oqartussaasoq allagaatinik paasitinneqarumalluni qinnuteqaammik tigusaqaruni suliallu suliarinissaanut pisinnaatitaanngikkuni saaffiginnissut oqartussaasumut eqqortumut immikkoortumi 2.3-mi oqaatigineqartutut sapinngisamik ingerlateqqillugu nassiuutissavaa, tak. suliaasat suliarineqartarnerat pillugu inatsimmi § 7, imm. 2. Pineqartup allagaatinik paasitinneqarumalluni qinnuteqarsimasup ingerlatitseqqilluni nassiussinermik tamatumunnga atatillugu ilisimatinneqarnera ingerlatsinermi ileqqorissaarnerusaaq, matumani saaffiginnissut oqartussaasumut sorlermut ingerlateqqillugu nassiunneqarsimanersoq ilanngullugu eqqarsaatigalugu.

3.3. Suliani toqqakkani oqartussaasutut pisinnaatitaaneq

Sulianik toqqakkaniq misissuininni malugaara Naalakkersuisoqarfik suliani 13-imi (nr. 2-mi, 3-mi, 4-mi, 5-imi, 6-imi, 7-imi, 8-mi, 10-mi, 11-mi, 12-imi, 13-imi, 16-imi 17-imi) allagaatinik paasitinneqarumalluni qinnuteqaatinik suliarinninnissaminut pisinnaatitaasimasoq.

Naalakkersuisut Siulittaasuata Naalakkersuisoqarfiata suliap toqqakkat akornanni suliapi ataatsimi (nr. 13-imi) allagaatinik paasitinneqarumalluni qinnuteqaatit oqartussaasumut eqqortumut suliassat suliarineqartarnerat pillugu inatsimmi § 7, imm. 2 naapertorlugu ingerlateqqillugit nassiussimavai.

Naalakkersuisut Siulittaasuata Naalakkersuisoqarfiata suliap Naalakkersuisoqarfimmut allamut akisassanngortillugu ingerlateqqillugu nassiunneqarsimanera allagaatinik paasitinneqarumalluni qinnuteqartumut ingerlatsinermi ileqqorissaarneq naapertorlugu ilisimatitsissutigisimavaa.

Suliami nr. 14-imi allagaatinik paasitinneqarumalluni qinnuteqaatit marluk Naalakkersuisut Siulittaasuata Naalakkersuisoqarfianut nassiunneqarsimasut ilaapput. Allagaatinik paasitinneqarumalluni qinnuteqaatit marluk taakku pissut-sinut Naalakkersuisoqarfiup allap ataaniittunut tunngasuupput. Naalakkersuisoqarfiup qinnuteqaatit taakku marluk oqartussaasumut eqqortumut suliassat suliarineqartarnerat pillugu inatsimmi § 7, imm. 2 naapertorlugu ingerlateqqillugit nassiussimavai. Naalakkersuisut Siulittaasuata Naalakkersuisoqarfiata suliap taakku marluk Naalakkersuisoqarfimmut allamut akisassanngortillugit ingerlateqqillugit nassiunneqarsimanerat allagaatinik paasitinneqarumalluni qinnuteqartumut ingerlatsinermi ileqqorissaarneq naapertorlugu ilisimatitsissutigisimavaa. Suliali aappaannaani saaffiginnissut oqartussaasumut sorlermut ingerlateqqillugu nassiunneqartoq Naalakkersuisut Siulittaasuata Naalakkersuisoqarfiata paasissutissiissutigisimavaa.

Suliani toqqakkani sisamani (suliami nr. 1-imi, 2-mi, 15-imi 18-imi) Naalakkersuisut Siulittaasuata Naalakkersuisoqarfia allagaatinik paasitinneqarumalluni qinnuteqaatinik suliarinninnermini taamaaliornissaminut pisinnaatitaasimanngilaq. Taamaalluni Naalakkersuisut Siulittaasuata Naalakkersuisoqarfia suliani pisinnaatitaaneq Naalakkersuisoqarfimmi allamiikkaluartoq allagaatinik paasissutissiisoqarnissanik aalajangiisimavoq.

Suliaq nr. 1 suliame atorfinitsitsinermut tunngasumi allagaatinik paasitinneqarumanermut tunngasuuvuq, tassalu oqartussaasumi Naalakkersuisut Siulittaasuata Naalakkersuisoqarfianit allaasumi pisortamik pisortanut allanut naligititaasumik atorfinitsitsinermut tunngasoq. Allagaatinik paasitinneqarumalluni qinnuteqartoq atorfirmut qinnuteqartut ilagisimavaat, pisortatut atorfirmi atorfinitsinneqarnissamut itigartinneqarsimasoq. Taamaalilluni allagaatinik paasitinneqarumalluni qinnuteqaatip suliarinissaanut pisinnaatitaaneq oqartussaasumi pisortamik atorfinitsitsisoqassasoq aalajangiinissamut pisinnaatitaasumi pineqartumiippoq.

Suliami nr. 2-mi siusinnerusukkut oqaatigineqartut aalajangiinerit marluk ilaapput. Aalajangiineq siulleq Naalakkersuisut Siulittaasuata Naalakkersuisoqarfiani pisimavoq, allagaatinik takunnissinnaatitaaneq [paasitinneqarsinnaatitaaneq] pillugu qinnuteqaatinik suliarinnitarneq aalajangiiviginnitarnerlu pillugit Namminersorlutik Oqartussat nalunaarutaat innersuussutigalugu.

Aalajangiinerit aappaanni (suliami nr. 2-mi) suliami sulisumut Naalakkersuisoqarfimmi Naalakkersuisut Siulittaasuata Naalakkersuisoqarfianit allaasumi sulisumut tunngasumi allagaatinik paasitinneqarumalluni qinnuteqaammut tunngasuuvuq. Taamaattumik Naalakkersuisut Siulittaasuata Naalakkersuisoqarfia qinnuteqaammik taassuminnga suliarinninnissaminut pisinnaatitaanngilaq.

Suliat nr. 15 aamma 18 tamarmik Naalakkersuisoqarfimmi Naalakkersuisut Siulittaasuata Naalakkersuisoqarfianit allaasumi Naalakkersuisoqarfiup pisortaanik atorfinitsitsinermi allagaatinik paasitinneqarumalluni qinnuteqaatinut tunngasuupput. Taamaalilluni allagaatinik paasitinneqarumalluni qinnuteqaatinik suliarinninnissamut pisinnaatitaaneq Naalakkersuisoqarfimmi Naalakkersuisoqarfiup pisortaanik atorfinitsitsisoqarnissaanik aalajangiinissamut pisinnaatitaasumi pineqartumiippoq.

Naalakkersuisut Siulittaasuata Naalakkersuisoqarfiata suliani nr. 1-imi, 15-imi 18-imilu allagaatinik paasitinneqarumalluni qinnuteqaatit sisamat oqartussaasumut eqqortumut suliarisassanngortillugit ingerlateqqillugit nassiussimasariaqarualarpai, tak. suliassat suliarineqartarnerat pillugu inatsimmi § 7, imm. 2.”